

ČRNA ma BELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠT. 1 »LJUDSKA PRAVICA«

OB DESETLETNICI OSVOBODILNE FRONTE

Pred desetimi leti smo odprli Slovenci novo stran v svoji dokaj skromni zgodovini. Komaj dobrih sto petdeset let je tega, ko smo se začeli zavedati svoje narodnosti. In šele deset let smo resnično svobodni, neodvisni narod. Šele deset let je minilo, odkar smo nehali biti narod hlapcev, podložen in pokoren tujemu gospodarju.

Komu se moramo zahvaliti, da smo dosegli ta cilj slehernega naroda, pa naj bo še tako majhen in odrinjen od virov blaginje? Kdo nas je uvrstil med napredne, politično, gospodarsko in kulturno razgibane narode, ki jim tuji, močnejši narodi nikoli več ne bodo krojili usode? To je storila naša enotna politična organizacija, naša Osvobodilna fronta. Zato je prav, da praznujemo Slovenci njeno desetletnico kot svoj največji praznik, kot tisti dogodek v naši zgodovini, ki pomeni konec starega in začetek novega, dogodek, o katerem lahko po pravici rečemo, da pomeni naše resnično narodno prerojenje.

Ko je pred desetimi leti pljusnil čez slovensko zemljo val fašizma in jo preplaval z nasiljem, pustošenjem, požiganjem celih vasi in streljanjem talcev, je bila Komunistična partija edina politična organizacija, ki je burni dogodki niso zbegali, ki se terorja ni ustrašila. Pred seboj je imela ravno pot in jasen cilj. Tujčeva peta je bila poteptala, kar mora biti najsvetejše vsakemu narodu, če naj zasluži to ime. Zato je pozvala Komunistična partija vse rodoljube v neizpro-

sen boj proti okupatorju. Njenemu klicu so se odzvale vse naše politične stranke, organizacije in skupine, razen dveh največjih, ki sta takoj zaslutili, da pojde za biti ali ne biti, in sta se raje naslonili na krvnike slovenskega naroda, kakor da bi bili podredili svoje ozke koristi skupni narodni blaginji.

Tako je bila na pobudo Komunistične partije 27. aprila 1941 ustanovljena v Ljubljani, sredi do zob oboroženih italijanskih fašistov in njihovih domačih prisklednikov enotna, močna in odločna politična organizacija vseh pošteno mislečih in narodno čutečih Slovencev. Dobili smo Osvobodilno fronto slovenskega naroda, nam samim v tolažbo in vzpodbudo na trnovi poti skozi strašne preizkušnje, tujcu pa v strah in trepet.

Osvobodilna fronta je bil naš močnejši svetilnik, ki smo vanj obračali poglede v največji nevarnosti, ko so nam valovi tujega morja izpodjedali temelje našega narodnega življenja. In luč v tem svetilniku ni nikoli ugasnila. Svetila nam je tudi v najbolj črni temi, ko se je zdelo, da nas bo vihar fašistične furije požrl. Pred seboj nismo imeli več poti, ampak samo še ozko, strmo stezico, po kateri smo hodili tipaje za našo slavno OF. Da ni bilo nje, bi nam bila ušla izpod nog še ta zadnja stezica in utonili bi bili v tujem morju.

Smrtnemu sovražniku naše svobode, fašizmu, pa je bila Osvobodilna fronta živa vest, ki mu je noč in dan klicala,

da so zaman vsi njegovi napor, da bi nas podjarmil in zaslužil. Naroda s tako izkušenim, tako prekaljenim in na vse žrtve pripravljenim političnim vodstvom, kakor je bila OF, ni moč streti, ne podjarmiti. In fašizem se je o tem kaj kmalu prepričal. Zato je pobesnel. Začel je požigati, ropati in moriti širom po slovenski zemlji, da je zasenčil vse strahote, kar so jih počeli po naših krajih v starih časih Turki in janičarji. Toda Osvobodilna fronta ni klonila. Na udarce je odgovarjala z udarci po načelu: zob za zob. In klonila tudi ni, ko je zamenjal italijanskega krvnika še strašnejši in še brezobzirnejši hitlerjanski. Tudi z njim smo se spoprijeli na življenje in smrt, dokler ga naša narodno-osvobodilna vojska ob pomoči drugih jugoslovanskih narodov ni pregnala s slovenske zemlje.

Vse to nam je še živo v spominu. In zdaj, ko se oziramo nazaj na teh deset let bojev, trpljenja, žrtve, zmag, premaganja težav, ko pregledujemo dosežene uspehe in ko se pripravljamo na nove spopade z nalogami, ki nas še čakajo, stojimo strnjeni in odločni okrog naše Osvobodilne fronte, kakor smo stali takrat, ko je šlo za našo usodo, za vso našo bodočnost. In ni sile na svetu, ki nas bi odvrnila s te edino zanesljive in pravilne poti.

Naj živi Osvobodilna fronta slovenskega naroda, naša preizkušena voditeljica in učiteljica!

IZPOLNILI SMO PETLETNI PLAN.

Ko je tov. Slavko Kelher prevzel iz rok zastopnika Centralnega odbora ESJ prehodno zastavo Sveta za kulturo in znanost vlade FLRJ, je v imenu celotnega kolektiva obljubil, da bomo petletni plan izpolnili do 27. aprila, do 10. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte, ter tako počastili naš veliki praznik začetka odpora proti fašističnim osvajalcem.

Izpolniti to obljubo v tako kratkem času nikakor ni bila lahka naloga, saj nam je ostalo za letošnje leto še 7.89% petletnega plana. Težava je bila še toliko večja, ker plana v januarju in februarju nismo dosegli. Tako je bila vsa teža na marcu in aprilu. Partijska in sindikalna organizacija, Upravni odbor in Delavski svet so se zavedali težav in storili primerne ukrepe, da bi jih naš delovni kolektiv premagal. Na številnih sejah in proizvodnih sestankih so razpravljali o vsem tem in iskali možnosti, da bi se naša proizvodnja povečala. Pa ne samo vodstvo podjetja, tudi kolektiv se je zavedal svoje obljube, porazgovoril se je in navel vse sile, da bi jo izpolnil. Vsi ti napor so morali roditi uspeh. Dne 25. aprila 1951 je naš kolektiv v celoti izpolnil petletni plan in tako dosegel

svojo največjo zmago. S tem je ponovno dokazal, da upravičeno nosi naziv za služnega delovnega kolektiva grafične stroke FLRJ.

Poglejmo še, kako smo v posameznih letih izpolnjevali naš petletni plan.

Leta 1947 smo izpolnili 18.70% plana, leta 1948 22.10%, leta 1949 24.77%, leta

1950 26.54% in do 25. aprila leta 1951 7.89%. Te številke nam pokažejo razen izpolnjevanja plana tudi to, da je naša proizvodnja od leta do leta naraščala, to se pravi, da smo dali našim odjemalcem od leta do leta več tiskanih izdelkov.

Pripomniti bi le še, da z izpolnitvijo petletnega plana naše naloge še niso končane. Čaka nas še trdo delo, da našo proizvodnjo še povečamo in izpolnimo tudi druge prevzete obveznosti.

KAKO JE Z DELOVNIMI NORMAMI

Po ukinitvi Glavne direkcije grafične industrije so se na splošno razširile govorice, da bodo ukinjene delovne norme v grafični stroki. Ker so te govorice že precej porazno vplivale ne samo na delo v normi, temveč tudi na našo produktivnost, se mi zdi nujno potrebno, da napišem o tem nekaj besed.

Delovne norme so v naši državi uzakonjene. Vsak delavec je dolžan opravljati tista dela, ki se dajo normirati, oziroma, ki so že normirana, v normi. Če delavec noče opravljati dela v normi, se mu plača normirani čas, ki je za tisto delo predviden, ne glede na to, ali je

normo dosegel ali ne. Seveda ni s tem rečeno, da mora delati po normi, ki ni pravilna. Proti vsaki krivični normi se delavec mora pritožiti, ker krivične norme ne škodujejo samo tistemu, ki dela po njih, temveč celotnemu kolektivu. Pod krivičnimi normami pa razumemo vse norme, ki so ali previsoke ali pa prenizke, ne pa samo previsoke norme, kakor nekateri mislijo. O tem, čemu so norme potrebne, pa je bilo že toliko napisanega, da se mi zdi vsaka nadaljnja beseda o njihovi potrebnosti tu popolnoma odveč.

Misli ob mednarodnem prazniku dela

Mednarodni delavski praznik je razmeroma še mlad. Komaj dobrih 60 let je tega, ko so ga začeli delavci vseh dežel praznovati kot praznik mednarodne delavske solidarnosti. Prvikrat so ga praznovali leta 1890. In če pogledamo nazaj, bomo videli, da se vleče ko rdeča nit skozi vseh teh šestdeset let boj delavskega razreda za preprosto, samo po sebi razumljivo pravico, da vsaj en dan v letu praznuje kot svoj praznik, da počasti delo kot temelj sleherne blaginje na svetu.

Ta nit pa ni bila in ni rdeča samo prispodobno. V boju za to preprosto, človeško razumljivo pravico delavskega razreda je tekla, teče in utegne še teči kri. Proti maj namreč ni samo praznik dela v tem smislu, da se proizvajalna sredstva ustavi in da delo počiva. Praznovanju prvega maja pripisuje delavstvo vsega sveta še poseben pomen. Pripisuje pa mu ga tudi razredni sovražnik delavskega razreda širom po svetu. S praznovanjem prvega maja delavstvo vsega sveta vsako leto pokaže in dokaže, da se zaveda svoje moči, da ima pravico skupaj s kmeti in delovnim izobraženstvom odločati na vseh področjih političnega, gospodarskega in kulturnega življenja. To pa ni prav tistim čedalje redkejšim močcem, ki so se tako ali drugače dokopali do oblasti in ki mislijo, da delovni človek sme in mora biti samo molzna krava. In prav v tem grmu tiči zajec. Nikjer na svetu ne bi kapitalisti, ne bi sovražniki delavskega razreda nasprotovali praznovanju prvega maja, nikjer ne bi policija razganjala prvomajskih sprevodov in drugih delavskih manifestacij, ko bi šlo zgolj za praznovanje v ožjem pomenu besede. Ker pa se dobro zavedajo, da drži ugotovitev ustanovitelja znanstvenega socializma, da redi kapitalizem v svojih nedrjih lastnega grobarja v osebi industrijskega proletariata, si na vse kripke prizadevajo rast tega grobarja zadržati, če ga že ne morejo uničiti. Toda industrijski proletariat, tesno povezan s kmečkim in razumniškim, nezaježljivo raste, se krepi in koraka naprej.

Kapitalizem izgublja trdnjavo za trdnjavo. Še ima v rokah večji del sveta, še je videti močan in mogočen, še rožlja z orožjem, še brne stotisoči njegovih puške, topove in bombnike izdelujočih strojev. Toda noge tega orjaka so že trhle in njegova moč je od dne do dne bolj navidezna. Resnična moč prehaja čedalje bolj na stran delovnih ljudi. Tam, kjer le-ti že imajo v rokah oblast, je boj za praznovanje prvega maja dobojevan. Tam je prvi maj vsako leto praznik radosti in zmagovalstva, praznik zmagovitih množic, ki so si priborile pravico, da same odločajo o svoji usodi. Hkrati pa je praznik novih naporov, novega brušenja meča, kajti boj za zmago socializma v svetovnem merilu še ni končan. Tam pa, kjer se morajo delovni ljudje še boriti ne toliko za oblast, kolikor šele za osnovne pravice do človeka prednega življenja, je prvi maj dan, ko pregledujejo svoje vrste, ko jih kalé in strnjujejo, da se pripravijo na nove spopade s svojimi sovražniki.

Mi smo se po zmagi v narodnoosvobodilni vojni uvrstili med tiste napredne narode, ki praznujejo prvi maj kot praznik svoje države in družbene skupnosti. Našemu delovnemu človeku se ni treba več bati, da bi udrihal policaj s pendrekom po njegovi glavi, ko

bo dajal prvega maja duška svoji solidarnosti z mednarodnim delavskim gibanjem. Nam so na stečaj odprta vrata v praznovanje prvega maja v najširšem pomenu besede. Mi ga praznujemo v svobodi in neodvisnosti. Praznujemo ga v znamenju velikih zmag v naši graditvi socializma, v znamenju odločilnega spopada z zaostalostjo, ki nam jo je zapustil stari družbeni red. Praznujemo ga v znamenju novih naporov, nove mobilizacije vseh naših sil, da bomo še z večjim poletom kakor doslej premagovali ovire in težave na naši poti v srečnejšo bodočnost.

Svobodnega, namotenega praznovanja mednarodnega delavskega praznika tudi nam ni nihče podaril. Tudi naš delovni človek si je moral to pra-

Ne pozabimo na naše sklepe

Na letni skupščini sindikalne podružnice smo sprejeli več sklepov, ki smo jih objavili v št. 41 našega glasila Črno na belem. Zdi se mi potrebno spregovoriti nekaj besed o njih, saj so bili sprejeti po volji vseh članov sindikata in so kajpot sindikalnemu aktivu za njegovo nadaljnje delo.

Za uresničevanje sklepov je potreben discipliniran in vztrajen sindikalni aparat. Vprašati pa se moramo, ali ima podružnica tak aparat? — Da, ima ga Morda še ni dovolj razgiban ali bolje rečeno, morda se ne čuti še dovolj odgovornega za izpolnjevanje nalog, ki jih je prevzel, ko je članstvo glasovalo zanj in mu s tem zaupalo vodstvo v sindikatu. Predvsem mislim tu na naše osnovne sindikalne celice, t. j. na naše skupine, ki jih imamo 14.

Le-te morajo postati žarišče vsega sindikalnega dela, kajti če je upravni odbor podružnice še tako aktiven, ne more opravljati vsega drobnega dela v sindikatu, pa tudi potrebe vseh članov podružnice mu niso znane. Zavedati se moramo, da je upravni odbor činitelj, ki daje le smernice, po katerih naj bi skupine delale samostojno. Naloga skupinskih odborov pa je, da z načrtnim in vztrajnim delom stalno skrbijo za blaginjo članov in za povezavo skupin z upravnim odborom.

Priznati moramo, da imamo več dobrih skupin. So pa tudi skupine, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti in ki jih v sindikalnem življenju sploh ni opaziti. Zgodi se, da upravni odbor skliče sestanke ali one komisije, pa pride samo

vico priboriti v žilavem, često krvavem boju z nazadnjaštvom, tudi naš delavec, kmet in izobraženec se je moral prebijati skozi trdo steno bridkih preizkušenj in razočaranj, dokler ni mednarodnoosvobodilno vojno hkrati z okupatorjevo zlomil tudi hrbtenice svoje-mu razrednemu sovražniku. Tudi pri nas je bilo rojstvo prvega maja kot priznanega mednarodnega delavskega praznika združeno z bolečimi porodinimi krči. Zato pa je našemu delovnemu človeku ta praznik tembolj priscu. Praznuje ga skupaj z mednarodnim proletariatom v trdnem prepričanju, da bo ves svet obsegajoča fronta delovnih ljudi od leta do leta močnejša in da ni več daleč čas, ko bo ta fronta zmagala. Z njeno zmago pa bo dosežen tudi tisti višji pomen in cilj, ki ga ima vsakoletno praznovanje prvega maja.

nekaj tovarišev. Ali se drugi tovariši, ki bi se morali sestanaka udeležiti, ne zavedajo odgovornosti, ki so jo prevzeli, ko so sprejeli funkcijo v sindikalnem aparatu? Zavedati bi se morali, da z brezbriznostjo zavirajo plodno delo sindikata. Sindikat je kakor veriga, sestavljena iz mnogih členov. Če pa posamezne člene iz nje odstranimo, se veriga raztrga. Tako nam brezbrizne skupine zavirajo naše sindikalno delo, da ne more biti uspešno. Skupine je treba utrditi, s tem pa se bo tudi delo razgibalo.

V skupinske odbore izvoljeni člani morajo svoje naloge tudi vestno izpolnjevati, saj ima članstvo vso pravico to od njih zahtevati. Dolžnost članov pa je, da odbornike skupin vsestransko podpirajo pri delu.

Člani sindikata misimo samo zato, da plačujemo članarino in da dobimo enkrat v letu objavo za znižano voznino. Čutiti moramo notranjo povezanost z vsem kolektivom, v katerem smo zaposleni. Na sestankih, ki jih sklicuje podružnica, pa moramo sodelovati z nasveti in predlogi. Boriti se moramo proti raznim pomankljivostim in napakam. Izpopolnjevat se moramo v kulturnem in političnem oziru, kajti to nam bo podlaga za razširjanje našega obzorja. Le-to nam je potrebno, da bomo znali upravljati podjetja, saj je odvisno predvsem od nas samih, kako se bo v njem gospodarilo.

Za uspešno uresničevanje sklepov je treba temeljito poživiti delo v sindikatu. Kako pa bomo temu kos, pa sem v pričujočem članku vsaj delno nakazal.

Prostovoljnih prispevkov za patronat je še vedno premalo

Za april smo prostovoljni prispevek za patronat v primerj. z marcem znatno zvišali. To pa ne sme biti vzrok, da bi prispevki nazadovali, temveč moramo skrbeti, da jih bo od meseca do meseca več.

Morda vas bo motila vest, da se socialni fond z dnem 31. IV. 1951 ukine. To ni v nobeni zvezi s prispevkom za

patronat. Znesek, ki smo ga nabrali za patronat vsak mesec, smo izročili patronatu.

Prostovoljne prispevke za patronat bomo še pobirali. Zato prosimo člane, naj prispevajo po svojih močeh za onemogle našega patronata, da jim bomo na stara leta vsaj nekoliko olajšali življenje.

V aprilu smo zbrali zanje:

	Zaposlenih	Skupni prispevek	Povprečno na člana
1. Strojna stavnica in stereotipija	31	170.—	5.48
2. Uredništvo	49	240.—	4.89
3. Pisarne	35	133.—	3.80
4. Litografija	40	107.—	2.67
5. Kemigrafija	23	60.—	2.60
6. Knjigoveznica	59	150.—	2.54
7. Ročna stavnica	25	65.—	2.50
8. Uprava	48	95.—	1.97
9. Bakrotisk	26	45.—	1.73
10. Knjigotisk in rotacija	72	75.—	1.04
11. Skladišče in delavnice	23	—	—
Skupaj	431	1.140.—	2.64

Proizvodne konference po oddelkih so nam pokazale tekmovalni polet celotnega delovnega kolektiva

Ko smo dne 16. marca 1951 prejeli od Centralnega odbora ZSJ in resornega Sveta za znanost in kulturo vlade FLRJ prehodno zastavo za uspehe v drugem polletju 1950, smo sprejeli tekmovalno obveznost, da bomo izpolnili petletni plan do 27. aprila 1951, t. j. do desetletnice Osvobodilne fronte. Tudi naši sindikalni podružnici je do uspešnega izpolnjevanja plana. Zato je bil na seji Upravnega odbora sprejet sklep, da bomo morali krepko poprijeti za delo, če hočemo do 27. aprila petletni plan izpolniti. V ta namen je Upravni odbor sklenil sklicati po oddelkih proizvodne konference. Le-te so bile sklicane v torek, 10. t. m. Na vsaki sta bila navzoča po en član podjetja in upravnega odbora podružnice.

V imenu podjetja so govorniki delavstvu pojasnjevali izpolnjevanje plana v prvem četrtletju. Glede proizvodnje pa so nakazovali uspehe in pomanjkljivosti z raznimi podatki številčno v odstotkih.

Po oddelkih se je razvila ponekod bolj, drugod manj živahna razprava. Na splošno pa so se navzoči strinjali s predlaganimi sklepi. Sklenili so:

Knjižotiskarska strojnica:

1. Strojniki si bodo medsebojno pomagali, prav posebno na velikih strojih.
2. Delovno disciplino bodo utrdili.

Knjižoveznica:

1. Nadurno delo se bo začelo v sredo, 11. aprila 1951.
2. Večje naklade bodo začeli delati po brigadnem sistemu.
3. Vsa dela, ki se dajo normirati, bodo odpravljali po normi.
4. Kar najbolj bodo pazili na kakovost izdelkov.
5. V proslavo velike zmage — izpolnitve petletnega plana — bo delavstvo s prostovoljnim delom uredilo delovne prostore.

O REVIZIJAH

Pri izpolnjevanju proizvodnih nalog nastajajo ovire, ki so v našem podjetju zelo različne. Začno se že v tehnični pisarni, končajo se pa šele v ekspeditu, ko tiskovine in knjige odpremimo naročnikom.

Ovira, ki naj o njej ta članek govori, so revizije.

Prve vzroke revizij je treba iskati v slabih rokopisih. Ko naročnik odda v tiskarno rokopis, nima nobenih popravkov. Večkratne korekture posameznih delov ali poglavij, ki jih pri rednem delu nismo upoštevali, ne zavlačujejo samo dela, temveč povzročajo tudi kopičenje stolpcev in pol v ročni stavnici. Pred tiskom pa bi se morala zaradi mnogih korektur pregledati vsa knjiga. Tega pa ne uredimo, ker se je delo že tako zavleklo in primanjkuje pol za strojnico.

Večkratne korekture in zavlačevanje dela pušča sledove tudi v stavku: posamezne strojne vrste so neenako razprte, zaradi mnogokratnega prekladanja desk pa se vrste tudi obtočajo. Kljub večkratnim korekturam pa se le ne izognemo napakam, temveč imamo ravno zaradi njih še revizije. Revizije »Jugoslavije« in »Likovnega sveta« so poglavja zase, ker so v teh zapopadene še zadnja metrska dela. Vzrok teh revizij je zapletena grafična izdelava.

Če hočemo preprečiti zastoje pri strojih, moramo večje revizije popolnoma odpraviti. V reviziji smemo zamenjavati le posamezne vrste, ki imajo tehnično

Litografija:

1. Da bi izpolnili plan do določenega roka, bodo delali še z večjim poletom kakor doslej in tudi z nadurnim delom bodo pomagali izpolniti naloge.
2. Izboljšali bodo delovno disciplino.
3. Varčevali bodo z surovinami.

Strojna stavnica:

Za pravočasno izpolnitev plana bodo navzoči storili vse, kar je v njihovih močeh.

Kemigrafija:

1. Utrdili bodo delovno disciplino.
2. Varčevali bodo z surovinami.
3. Pazili bodo na to, da bodo naši proizvodi kakovostni.

Bakrotisk:

1. Člani skupine se zavezujejo izpolniti vse naloge, ki jih čakajo.
2. Povečali bodo udeležbo na mladinskih sestankih.
3. Pomagali bodo plesti vence za okrasitev poslopja.

Ročna stavnica:

1. Sindikalni funkcionarji bodo na skupnih sestankih s planskim oddelkom obravnavali razna vprašanja.
2. Čimveč dela bodo opravili po normi.
3. Uredili bodo popoldansko delo v izmenah po abecednem redu.

Če pogledamo delo proizvodnih konferenc, moramo priznati, da smo dosegli svoj namen. Delavstvo je pravilno razumelo pomen tekmovalne obveznosti. Zato je sprejelo sklepe, ki bodo prav gotovo pripomogli k izpolnitvi naše obljube, da bomo petletni plan do 27. aprila izpolnili.

Z izpolnitvijo petletnega plana nam bo poplačan ves trud, ki smo ga vložili v naše delo. S tem pa se bo dvignila tudi naša zavest, da niso zaman naši delovni napori za čimprejšnjo zgraditev socializma v naši državi, saj nam bo to omogočilo lepšo bodočnost.

napako (slabo vliata vrsta, pokvarjena matrica, obtolčena vrsta), vse druge ovire, ki povzročajo revizije, pa moramo odstraniti že v ročni stavnici. Med druge štejejo predvsem vrste, v katerih so bile napravljene nove napake, in nekorrigirane vrste. Dela z ročnim stavkom in tabele moramo dobro popraviti že pri prvi korekturi. Večjo korekturo moramo znova pregledati, tako da bomo oddali stavek v strojnico brez napak.

Le s skrbno korigiranimi strojnimi vrstami in skrbno opravljenimi korekturami v ročni stavnici bomo odpravili večje revizije. Prizadevati pa si moramo, da bomo odpravili revizije toliko, da ne bo zastojev pri strojih.

V tekmovanju lahko tolmačimo revizije kot delo strojne in ročne stavnice. Vemo pa, da velike in večkratne revizije zmanjšujejo storilnost strojnice. Skrbna priprava pol za tisk mora biti torej povsem tovariška dolžnost vseh tovarišev iz ročne in strojne stavnice do tovarišev v strojnici; prav zaradi tega moramo revizijam napovedati odločen boj.

Revizije so pri posameznih delih zelo različne. Pri romanih oziroma gladkih stavekih revizije skoraj ne bi smelo biti. Pri znanstvenih delih, kjer je mnogo tabel, klišejev in formul, moramo korekturo v ročni stavnici še skrbneje opravljati. V posameznih delih lahko zdaj uporabljamo nove črte, zato morajo revizije zaradi slabih črt popolnoma odpasti. Slabe črke, ki jih je v ročni stavnici precej,

zahtevajo, da se stavki skrbno preberejo in slabe črke zamenjajo. Stavke, ki jih izdelajo vajenci, je treba tako dolgo popravljati, da so povsem brez napak. Vse tehnične napake stavkov, ki jih delajo vajenci, najlaže odpravimo, če jih dosledno kontroliramo.

Razgovori z oddelkovodji strojne in ročne stavnice, strojnice ter tovarišem revizorjem so dali vrsto predlogov. Le-ti so bistveno pripomogli k zmanjšanju revizij in zastojev strojev.

Revizije so česte tudi pri naslovnih straneh, kazalnih in kolofonu. Te strani je treba v ročni stavnici natanko označiti s številkami, da jih korektor ne more spregledati. V korekturo se oddajajo odtisi teh strani brez števil, kar pa povzroča nesporazume in se vrstni red ureja šele pred tiskom.

Zmanjšanje revizij smo dosegli s tem, da smo pri korigiranju v straneh odtisnili in prebrali vse korektorne vrste. Često so bile revizije zaradi slabo popravljenih vrst. Z odpravo napak v korekturnih vrstah ostanejo le vrste s tehnično napako. Na podlagi teh razgovorov se zdaj korektorne vrste odtisnejo in preberejo.

Revizijske vrste pa mora strojništvo prebrati. Prečestokrat smo imeli ponovno revizijo zaradi novih napak v revizijski vrsti. Metêr, ki opravlja revizijo, mora prav tako prebrati revizijsko vrsto. Za ponovne revizije sta odgovorna le strojni in ročni stavek. Kolikor pa imamo veliko revizijo, moramo te vrste prebrati izven stroja.

Revizija je dobro opravljena le takrat, če je tudi izvršena v pravem času. Zavlačevanje revizije je tudi pogost vzrok za zastoje pri strojih. Te zastoje odpravimo tako, da strojnik napiše čas oddaje revizije in čas, kdaj naj bo revizija izvršena. Večkrat se primeri, da dobi revizor hkrati več revizij; v tem primeru pa mora priskočiti na pomoč korektor iz ročne stavnice, da ni nepotrebnih zastojev strojev.

Zaradi revizij smo izgubili prejšnja leta mnogo ur. Tehnična pisarna je zadnje mesece kontrolirala, zakaj so bile revizije potrebne. Opozorjeni so bili tudi naročniki, da odpravijo vzroke revizij, vzroki v oddelkih pa so bili sproti javljeni oddelkovodjem in delavcem in se to zdaj izboljšuje.

O NAMIZNO-TENIŠKI SEKCIJI Š. D. GRAFIČAR

Namiznoteniška sekcija ŠD Grafičarja je še mlada. Vendar pa moška ekipa potem, ko je lani zasedla prvo mesto v tekmovalnem prvenstvu Ljubljane, letos tekmuje v II. slovenski namiznoteniški ligi. Trenutno je po drugem kolu v tej skupini na prvem mestu in je resen kandidat za prvaka II. lige. V prvem kolu je premagala v Ljubljani ekipo Razičaja iz Brežic s 7:3, v drugem kolu pa ekipo Rudarja v Idriji z 9:1. V tekmovalnem moštvu so igralci Potočnik, Otujac, Hočevar in Omladič. Naloge, ki jo je prevzela sekcija na obnem zboru, da bo namreč razširila to panogo športa med grafičnim delavstvom, sekcija ni izpolnila v glavnem zaradi dveh objektivnih težav. Prva so žogice, ki jih je zelo težko dobiti, in se to v omejeni količini, ker jih moramo uvažati. Druga stvar pa je, da sekcija nima lastnega prostora za tekme in treninge. Za zdaj gostuje v sindikalni dvorani Ljudske pravice, ki pa za to ni primerna. Republiški odbor je obljubil, da bo dobila dvorano v palači Grafičke. Naloge, ki jih hoče sekcija izpolniti letos, so: zboljšati moško ekipo ter ustanoviti mladinsko in žensko ekipo.

MEDODDELKOVNO TEKMOVANJE PO TURNIRSKEM NAČINU po šestem (aprilskem) kolu

TEKOČA	ŠTEVILKA	1	2	3	4	5	6	ŠTEVILO POENOV	ŠTEVILO KONČNIH TOČK	MESTO
ODDELEK	STROJNA STAVNICA	ROČNA STAVNICA	KLIŠARNA	KNJIGOVEZ-NICA	KNJIGOTISK-STROJNICA	OFFSETNA STROJNICA				
1	STROJNA STAVNICA	157:47	3:03	42:42	93:64	165:40	315:73			V.
		2	0	0	0	2	4			
2	ROČNA STAVNICA	66:28	93:20	0:83	91:30	27:69	279:30			IV.
		0	2	0	2	0	4			
3	KLIŠARNA	11:64	12:91	65:35	79:88	31:75	199:52			VI.
		2	0	0	0	0	2			
4	KNJIGOVEZ-NICA	155:43	105:84	65:74	92:47	181:50	600:98			II.
		2	2	2	0	0	6			
5	KNJIGOTISK-STROJNICA	145:51	32:61	106:29	152:25	142:57	514:01			I.
		2	0	2	2	2	8			
6	OFFSETNA STROJNICA	51:88	83:46	86:50	182:20	82:22	486:50			III.
		0	2	2	2	0	6			

TEKOČA	ŠTEVILKA	1	2	3	4	5	6	ŠTEVILO POENOV	ŠTEVILO KONČNIH TOČK	MESTO
ODDELEK	RETUŠA - JEDKALNICA	FOTO-GRAFIJA	LITO-RISALNICA	PRETISK	BAKRO-STROJNICA	ROTACIJA				
1	RETUŠA - JEDKALNICA	6:15	3:32	12:60	1	55:45	32:38			VI.
		0	0	0	0	0	0			
2	FOTO-GRAFIJA	36:85	12:37	94:97	155:5	2:32	8:97			V.
		2	0	0	0	0	2			
3	LITO-RISALNICA	39:87	28:75	127:55	147:87	80:26	424:30			III.
		2	2	2	0	0	6			
4	PRETISK	47:39	95:96	95:66	89:59	185:66	513:96			I.
		2	2	0	2	2	8			
5	BAKRO-STROJNICA	3:98	121:03	163:63	32:57	3:45	324:76			IV.
		2	2	2	0	0	6			
6	ROTACIJA	89:32	77:89	137:48	98:76	117:42	520:87			II.
		2	2	2	0	2	8			

Rezultati zadnjega, petega kola, so bili odločilni za vrstni red oddelkov. Kakor je razvidno iz tabel, je dosegel v prvi skupini prvo mesto odderek knjigotiskarske strojnice, v drugi skupini pa odderek rotacija. Poudariti je treba tudi uspeh knjigoveznice, ki je v prvi skupini dosegla največ poenov, vendar se je zaradi manjšega števila točk uvrstila na drugo mesto.

Ako poiščemo povprečje vseh petih kol, so uspehi po posameznih točkah celotnega tekmovanja naslednji:

Normirani proizvodni količnik so presegli strojna stavnica 1%, ročna stavnica 6%, klišarna 1%, knjigoveznica 5%, knjigotisk 2%, offsetna strojnica 5%, litorisalnica 1%, pretisk 4%, bakrostrojica 1%, rotacija 4%, niso ga pa dosegli retuša in jedkalnica ter fotografija.

Največ poenov zaradi izostankov sta izgubili ročna stavnica in klišarna.

Povprečni odstotek dela po normalh so presegli strojna stavnica 2%, offsetna strojnica 11%, knjigotiskarska strojnica 3%, vsi ostali oddelki pa ga niso dosegli.

Pogonsko režijo na eno proizvodno uro so znižali sledeči oddelki: strojna stavnica za 8 din, litorisalnica, pretisk in rotacija za 7 din, knjigoveznica in knjigotiskarska strojnica za 3 din, klišarna in offsetna strojnica za 1 din. Zvišali so jo ročna stavnica in bakrostrojica za 1 din, retuša in jedkalnica ter fotografija za 6 din.

Za kvaliteto sta bila ocenjena samo knjigotiskarska strojnica in knjigoveznica: prva je dosegla 92, druga pa 83 poenov. Drugi oddelki niso bili ocenjeni, ker niso predložili ocene kvalitete posameznih del.

Iz teh rezultatov sledi, da so nekateri oddelki v petmesečnem tekmovanju dosegli lepe uspehe, vendar moramo pri-

znati, da bi bili lahko uspehi mnogo večji, ako bi bilo več pravega poleta in množičnega prizadevanja za izboljšanje in povečanje proizvodnje. Grajati je treba tudi odnos do tekmovanja nekaterih tekmovalnih referentov, ki niso članstvu stalno tolmáčili uspehov in pomena tekmovanja in s tem vzbujali tekmovalnega poleta, tako da ni bilo čutiti tekmovalnosti, ki se je v teh oddelkih v glavnem omejilo samo na evidentiranje rezultatov.

Naša dramska skupina se je zopet izkazala

Dolgo smo sicer čakali, pa smo le dočakali, da nas je naša dramska skupina zopet prijetno presenetila z dobro naštudirano in pripravljeno predstavo, ki je vzbudila med našim članstvom zaslužen pozornost. Od lanske uprizoritve »Babilona«, ob katerem smo se od srca nasmejali, je minilo toliko mesecev, da smo se skoraj upravičeno bali, da bo ostalo samo pri tem začetnem uspehu. Toda v petek smo se prepričali, da smo bili v zmoti.

Marljivi, požrtvovalni člani dramske skupine so nam pripravili pod strokovnim vodstvom tov. Dušana Acceta znano veseloigro Cvetka Golarja »Vdovo Rošlinko«. Kdor pozna to delo s tehnične strani, bo pač priznal, da glede naštudiranja in uprizoritve ni med najlažjimi. In res, člani dramske skupine so morali žrtvovati mnogo časa in truda, da so Golarjevo veseloigro naštudirali. Imeli so 36 vaj. Že to nam dovolj zgovorno pove, koliko volje, dela in osebnih žrtev so vložili v priprave. Naj jim bo v zadoščeno naše priznanje in hvaležnost za užitek, ki smo ga imeli, ko smo jih gledali na našem, žal, mnogo pretesnem odru, kako spretno so izpolnili dokaj težavno nalogo. Največ dela in skrbi je imel seve tov. Acceto. Naj še omenimo, da je izdelala litografija povsem nove kulise za to uprizoritev, kar je tudi zahtevalo nemalo truda in požrtvovalnosti.

Za zdaj samo toliko o uprizoritvi »Vdove Rošlinko« na našem sindikalnem odru. Naša dramska sekcija jo je ponovila v okviru praznovanja 10-letnice OF v torek 25. t. m. O uprizoritvi sami bomo spregovorili v prihodnji številki »Črnega na belem«.

Letna skupščina RO grafičarjev

Dne 1. aprila je bila letna skupščina Republiškega odbora grafičarjev, ki je na splošno prav dobro uspela. Razlika med letno skupščino prejšnjega Krajevnega odbora in sedanjega Republiškega odbora je bila že v tem, da je bila to pot udeležba izvoljenih delegatov iz naših podružnic stoodstotna, vtem ko je bilo na prejšnjih skupščinah Krajevnega odbora naših delegatov zelo malo.

Tajniško poročilo je na skupščini odpadlo, ker je bilo že prej objavljeno v »Obveščevalcu« in so ga lahko delegati že prej temeljito obravnavali in se dobro pripravili na razpravo. V predsedniškem poročilu je tov. Jurač, v zgoščenem obliki opisal delo RO v pol leta, namreč od ustanovne skupščine. Naša podružnica v poročilu ni bila nič kaj preveč pohvaljena. Nasprotno, grajali so nas zaradi naše letne skupščine, ki se je morala vršiti dvakrat. Zato smo dobili »priznanje«, kot edinstveni kolektiv v grafični stroki. Posebej smo bili »pohvaljeni« tudi zaradi predavanj, ki so se vršila na RO, češ da se jih udeležujemo »najbolj množično«.

Po poročilu nadzornega odbora in po poročilu Dobrodelnega društva se je razvila živahna razprava. V imenu naše podružnice sta govorila tovariš Brumen

in tovariš Gašperlin. Tovariš Brumen je opisal na splošno delo naše sindikalne podružnice in se dotaknil vzgoje našega strokovnega naraščaja, ki ni ravno na zavirljivi višini. Tov. Gašperlin pa je razpravljaj predvsem o tajniškem poročilu, ker je bila v njem naša podružnica po krivem grajana. Predsednik RO je obljubil, da bodo te napake v prihodnji številki »Obveščevalca« popravljene, vendar pa je še pripomnil, da mu ni všeč, da piše članke v našem domačem glasilu v glavnem en sam pisec. Delegati drugih podružnic so govorili o slabih straneh »Grafičnega rada«, o potrebi tujih revij, o pomanjkanju raznega tiskarskega gradiva, o delavskih svetih, o delu sindikalnih podružnic z delavskimi sveti itd.

Po razpravi je govoril predsednik GO ZSS tov. Janko Rudolf, ki je pohvalil delo letne skupščine ter se dotaknil notranje in zunanje političnega položaja.

V plenum RO je bil iz naše podružnice izvoljen tov. Marjan Možina, v nadzorni odbor pa tov. Otmar Gašperlin.

Na letni skupščini sprejete sklepe pa bomo objavili v prihodnji številki.

— J —